

Kanttekeningen bij kreeftenbeheer

Roland van Aalderen | september 2022 |

Het kreeftenprobleem

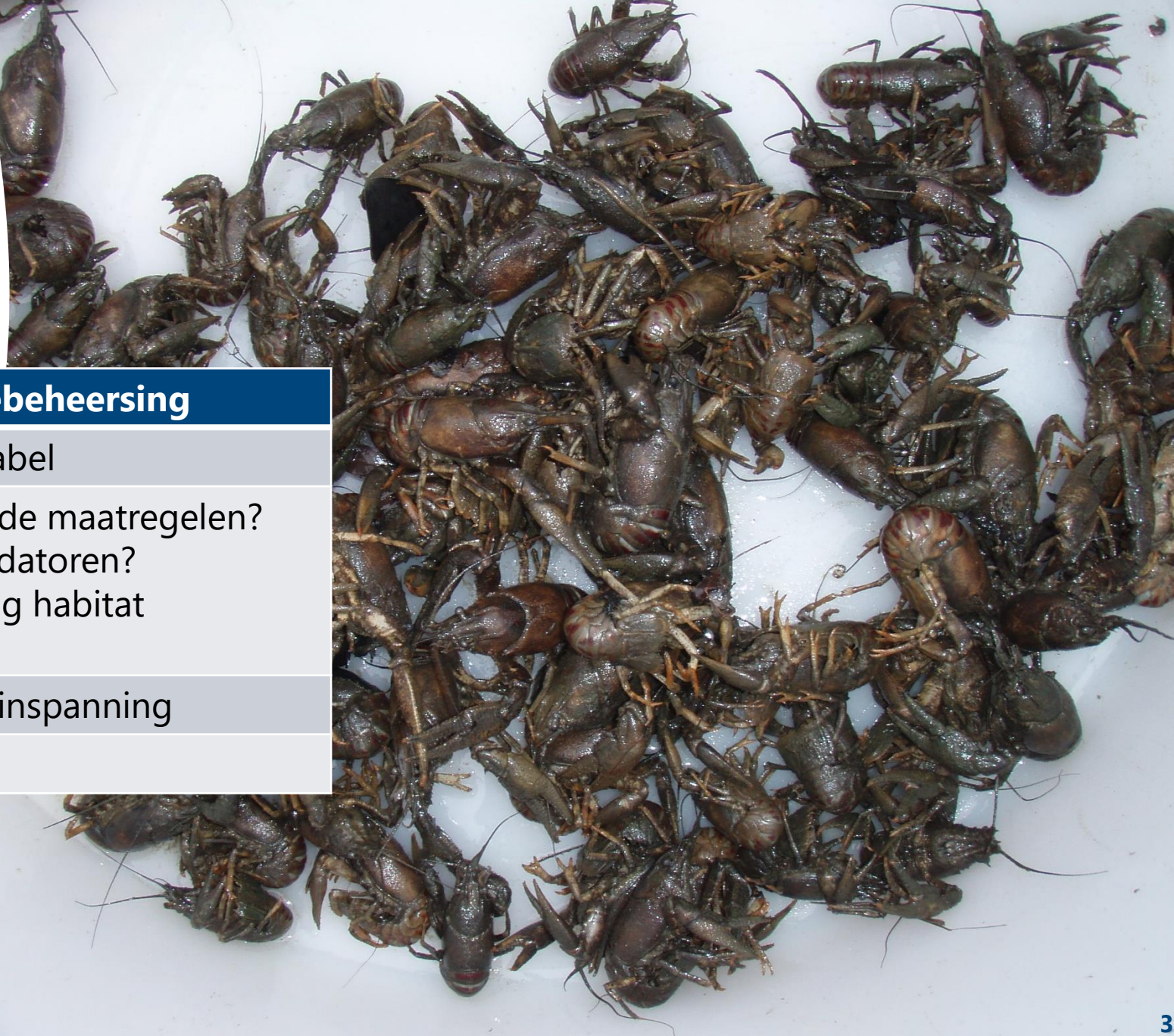
De impact is in delen van NL duidelijk aanwezig:

- Inheemse rivierkreeft nagenoeg uitgestorven
- Lokaal verdwijnen waterplanten
- Verzakte oevers door graafgedrag

Zijn we niet veel te laat met ingrijpen, een aantal soorten is al sinds 1900 in Europa...

Uitroeien en beheren

Uitroeien	Populatiebeheersing
Doel: populatie verwijderen	Doel: variabel
Aanvullende maatregelen noodzakelijk: Isoleren, nauwgezet monitoren	Aanvullende maatregelen? Uitzet predatoren? Aanpassing habitat
Maximale inspanning	Optimale inspanning
Kort tijdsbestek	Langdurig

Neveneffecten beheer?

Bijna alle
verwijderingsmethoden
hebben een bijeffect:

- Bijvangst andere soorten
- Obstakels in het water
- Aanpassing van de soort
(selectie op vroege
geslachtsrijpheid)
- Uitzet tbv oogst

Schaalgrootte

Hoe groter en complexer het watersysteem hoe lastiger
Kreeften zijn wijdverspreid binnen Europa
Beheer vergt dus internationale aanpak

Migratieparadox: Gewilde migratie hebben we geblokkeerd Ongewilde migratie gefaciliteerd

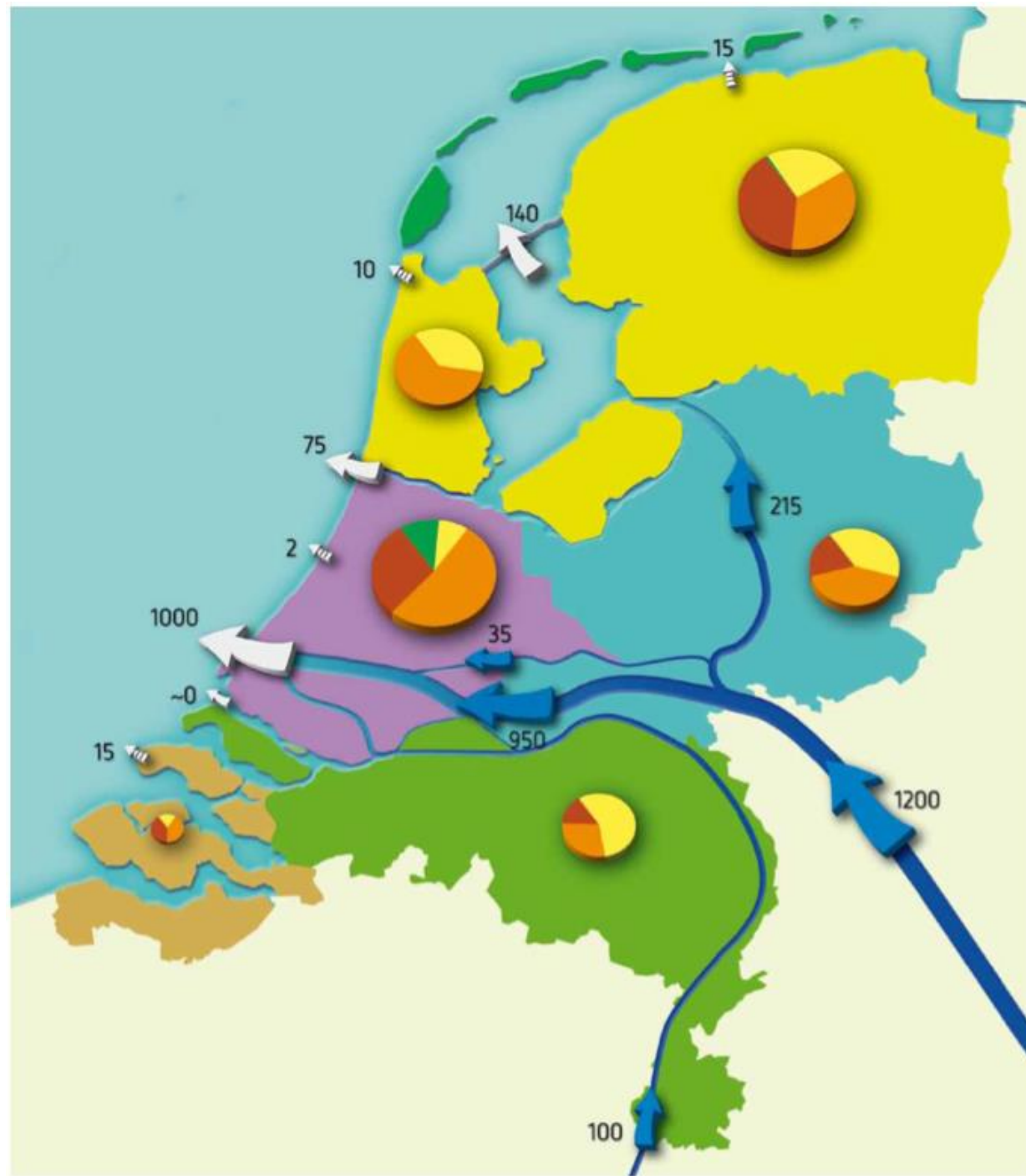
Doorspoelen als vector van betekenis?

Waterinlaat noodzakelijk:

- Landbouw
- Natuur
- Infrastructuur
- Waterkwaliteit (chloride, nutriënten, zuurstof)
- Maaiveldddaling

Doorspoelen is een grote watervrager: 20-50% van de watervraag

Bron: STOWA, Deltafact effectiviteit van waterinlaat

Kaart 9

Zoetwaterverdeling over het hoofdwatersysteem

Bij een Rijnaanvoer van 1200 m³/s

 aanvoer van rivieren (m³/s)

 afvoer via hoofdwatersysteem (m³/s)

peilbeheer

doorspoeling

 Inlaat IJsselmeer

 Inlaat Rijn

 Inlaat Maas

 Inlaat ARK, Lek

 Geen aanvoer

 Waddeneilanden

overig

beregening

Natuurlijk evenwicht

Uitbreiding/dispersie grotendeels op eigen kracht
(gebruikmakend van de mogelijkheden van het watersysteem)

Kreeften staan op het menu van veel vissen en andere fauna. Niet alleen roofvis, ook vis als karper

Is bestrijding en beheer blijvend noodzakelijk?

Don'ts (2)

Beheer door visrechthebbende beroepsvisser is prima, maar puur vanuit economisch perspectief. Geen aparte visrechten voor kreeften uitgeven.

De visstand aanpassen (ABB) om de kreeft aan te pakken is een heilloze weg.

Do's

Alleen lokaal bestrijden is zinvol (grootschalig niet mogelijk), mits randvoorwaarden ABB worden gehanteerd (brief minister VWS, 2010). Gebruik daarbij een beslisinstrument (**kreeftenladder**):

→ Randvoorwaarden (eigen interpretatie):

- Geen kans op herintroductie op korte termijn
- Milieu is verbeterd ten nadele van kreeften (natuurlijker inrichting).
- Kritischer worden op doorspoelen

→ Handel in nieuwe soorten tegengaan

→ Kennisontwikkeling habitateisen diverse kreeften

→ Systeemherstel is misschien wel de enige remedie... In verstoorde systemen zijn er meer open niches

Dank voor uw aandacht!